

Innspill fra YS - utviklingstrekk og fellesskolen

I innspillet er det tatt utgangspunkt i tilsendt notat som referansegruppen mottok før møtet 6 juni 20025, og innspillet ble også gitt muntlig i møtet av Einar Hanisch som sitter i referansegruppen for YS.

I innspillet er det valgt å fokusere på økonomiske og demografiske utviklingstrekk og hvordan det vil påvirke fellesskolen, Det er tatt utgangspunkt i to politiske utviklingstrekk; utfordrende økonomisk handlingsrom for offentlig sektor og et arbeidsliv i stadig og raskere endring.

Utfordrende økonomisk handlingsrom for offentlig sektor.

Det er liten tvil om at demografiske endringer, færre yrkesaktive i forhold til pensjonister og færre barn vil påvirke og utfordre hele offentlig sektor også skoleverk. I en mer utfordrende situasjon vil det bli viktigere og prioritere, og det å ta riktige grep for å utvikle og gjøre norsk skole enda bedre.

Allerede I dag opplever mange kommuner en krevende hverdag med høyt arbeidspress og utfordringer med å finne kompetent personell. Skal skolen også i fremtiden utdanne for et høykompetent arbeidsliv i stadig endring, kan man ikke svekke de økonomiske rammebetingelsene for offentlig tjenesteyting.

Dette tilsier for det første at skole og utdanning må være noe som prioriteres meget sterkt nå og i fremtidige statsbudsjett og at politikerne gjør sitt aller ytterste for å sikre tilstrekkelige rammebetingelser og handlingsrom .

Krevende økonomiske rammebetingelser for offentlig sektor og dermed også for fellesskolen, tilsier også at man må prioritere og fortsette og utvikle tillitsreformen i offentlig sektor. Dette handler blant annet om å gi tillit til lærere og de andre yrkesgruppene i skolen, og det å redusere kravene til rapportering, slik at fagfolk i størst mulig grad kan fokusere på sin spisskompetanse og gjøre best mulig jobb .

Et arbeidsliv i stadig og raskere endring

Det er også liten tvil om at norsk arbeidsliv endrer seg raskt med nye og økende krav til kompetanse og omstilling. Viktige endringsdrivere her er blant annet økte krav til kompetanse, teknologisk utvikling også videre. Dette har for det første mye å si for arbeidslivet og gir økte krav til livslang læring for alle ansatte. Et arbeidsliv i rask endring har også mye å si for skolen og kravene til den.

For det første blir det avgjørende med riktig kompetanse hos elevene og at de blir omstillingsdyktige og klare for et arbeidsliv som vil endre seg mye. Dette innebærer både gode og ulike typer fagspesifikk kompetanse, men også ulike typer kompetanse og ferdigheter som går på tvers av fag, slik som blant annet kildekritikk, kommunikasjon også videre.

Det vil også kreve at man ser på hvordan man lettere kan tilpasse alle fag, og særlig yrkesfagene til endringer i arbeidslivet. Dette betyr ikke å igangsette en ny bred reform, og fagfornyelsen og det vellykkede arbeidet som ble gjort der må få lov til å virke. Det er like fullt viktig at prosessen knyttet til konkrete endringer i enkelte fag, både det endre innhold for et fag og også det å opprette nye fag, hvis partene i arbeidslivet ser det som nødvendig, må gå raskere enn i dag . Her vil de faglige rådene for de ulike utdanningsprogrammene spille en avgjørende rolle, i tett samspill med utdanningsmyndighetene